

til Loven af 1940, selvom det naturligtvis ligeledes omtales, hvorledes Satterne er ændrede ved de senere Love af 1941 og 1942.

Under Omtalen af Salg af Varelager i Forbindelse med Salg af hele Virksomheden anføres, at hvor Salgskontrakten ingen Pris nævner for de enkelte overdragne Dele, maa man have Lov til at gaa ud fra, at en saa stor Del af den opnaede samlede Salgssum, som svarer til normal Handelsavance (Bruttoavance) paa det solgte Lager i Forhold til dettes Indkøbspris, kan indkomstbeskattes.

Denne Betragtningssmaaede er næppe rigtig, idet der ved Salg af en samlet Virksomhed til Videreførsel af denne, almindeligvis ikke kan opnaas den sædvanlige Detailsalgspris for Varelageret, men kun en Pris, der levner Overtageren Avance ved Videresalg.

At den danske Skattelovgivning, ikke mindst ved de senere Aars ekstraordinære Love og Bestemmelser, er blevet uheldigt vanskelig at arbejde med, og enkelte Problemer ikke kan afgøres klart, er jo ikke Kontorchef Helketts Fejl.

Den væsentligste Anke mod den udmærkede Bog er vel, at den ikke omfatter endnu mere.

Kontorchef Helkett har i »Revision og Regnskabsvæsen« for December 1941 og de første Hefter i 1942 skrevet nogle fortrinlige Artikler om Opgørelsen af den skattepligtige Formue, og det er et naturligt Ønske, at en fremtidig Udgave maa være udvidet til ogsaa at omfatte en Fremstilling af dette nært beslægtede Emne.

Trods de vanskelige Problemer, der behandles, er Bogen let læselig paa Grund af en Fremstilling, der viser en overlegen Beherskelse af de behandlede Emner i Forbindelse med en usædvanlig klar og elegant Udtryksform.

Poul Hansen.

Paul Ibsen og P. P. Sveistrup: Den erhvervmæssige Udvikling i Julianehaab Distrikt 1899—1939. 4 Textfigurer og 1 Tavle. Meddelelser om Grønland udgivne af Kommissionen for videnskabelige Undersøgelser i Grønland, Bind 131, Nr. 7. 17 × 27 cm, 63 Sider. København, C. A. Reitzels Forlag, 1942. Pris Kr. 3.00.

Det foreliggende Arbejde, der er udført af Kolonibestyrer *Ibsen* og Kontorchef *Sveistrup*, Grønlands Styrelse, i Forening, knytter sig i Virkeligheden nært til det fornylig af Grønlands Styrelse publicerede Arbejde, Sammendrag af statistiske Oplysninger om Grønland, Nr. 1, og man undrer sig derfor over, at de to Afhandlinger ikke fremkommer i samme Serie.

I et indledende Kapitel gøres der Rede for det statistiske Materiale og dets Oprindelse. Derefter følger en Oversigt over Befolkningsudviklingen fra 1899 til 1938 og Erhvervsredskabernes Antal i samme Aarrække (Konebaaden forsvinder, Træbaade vinder Indpas o. s. v.). Hovedafsnittene omhandler Produktionsudviklingen, Indtægter og Forbrug, og til Slut gives der en tabellarisk Oversigt over Forbruget af »europæiske« Produkter.

For at nævne en enkelt interessant Ting blandt de talrige Forhold, som her belyses: Det viser sig, at der er en ret tydelig positiv Korrelation mellem Storisens Forekomst og Sælfangsten. Iøvrigt gøres der Rede for Fiske-

til Loven af 1940, selvom det naturligtvis ligeledes omtales, hvorledes Satterne er ændrede ved de senere Love af 1941 og 1942.

Under Omtalen af Salg af Varelager i Forbindelse med Salg af hele Virksomheden anføres, at hvor Salgskontrakten ingen Pris nævner for de enkelte overdragne Dele, maa man have Lov til at gaa ud fra, at en saa stor Del af den opnaede samlede Salgssum, som svarer til normal Handelsavance (Bruttoavance) paa det solgte Lager i Forhold til dettes Indkøbspris, kan indkomstbeskattes.

Denne Betragtningssmaaede er næppe rigtig, idet der ved Salg af en samlet Virksomhed til Videreførsel af denne, almindeligvis ikke kan opnaas den sædvanlige Detailsalgspris for Varelageret, men kun en Pris, der levner Overtageren Avance ved Videresalg.

At den danske Skattelovgivning, ikke mindst ved de senere Aars ekstraordinære Love og Bestemmelser, er blevet uheldigt vanskelig at arbejde med, og enkelte Problemer ikke kan afgøres klart, er jo ikke Kontorchef Helketts Fejl.

Den væsentligste Anke mod den udmærkede Bog er vel, at den ikke omfatter endnu mere.

Kontorchef Helkett har i »Revision og Regnskabsvæsen« for December 1941 og de første Hefter i 1942 skrevet nogle fortrinlige Artikler om Opgørelsen af den skattepligtige Formue, og det er et naturligt Ønske, at en fremtidig Udgave maa være udvidet til ogsaa at omfatte en Fremstilling af dette nært beslægtede Emne.

Trods de vanskelige Problemer, der behandles, er Bogen let læselig paa Grund af en Fremstilling, der viser en overlegen Beherskelse af de behandlede Emner i Forbindelse med en usædvanlig klar og elegant Udtryksform.

Poul Hansen.

Paul Ibsen og P. P. Sveistrup: Den erhvervmæssige Udvikling i Julianehaab Distrikt 1899—1939. 4 Textfigurer og 1 Tavle. Meddelelser om Grønland udgivne af Kommissionen for videnskabelige Undersøgelser i Grønland, Bind 131, Nr. 7. 17 × 27 cm, 63 Sider. København, C. A. Reitzels Forlag, 1942. Pris Kr. 3.00.

Det foreliggende Arbejde, der er udført af Kolonibestyrer *Ibsen* og Kontorchef *Sveistrup*, Grønlands Styrelse, i Forening, knytter sig i Virkeligheden nært til det fornylig af Grønlands Styrelse publicerede Arbejde, Sammendrag af statistiske Oplysninger om Grønland, Nr. 1, og man undrer sig derfor over, at de to Afhandlinger ikke fremkommer i samme Serie.

I et indledende Kapitel gøres der Rede for det statistiske Materiale og dets Oprindelse. Derefter følger en Oversigt over Befolkningsudviklingen fra 1899 til 1938 og Erhvervsredskabernes Antal i samme Aarrække (Konebaaden forsvinder, Træbaade vinder Indpas o. s. v.). Hovedafsnittene omhandler Produktionsudviklingen, Indtægter og Forbrug, og til Slut gives der en tabellarisk Oversigt over Forbruget af »europæiske« Produkter.

For at nævne en enkelt interessant Ting blandt de talrige Forhold, som her belyses: Det viser sig, at der er en ret tydelig positiv Korrelation mellem Storisens Forekomst og Sælfangsten. Iøvrigt gøres der Rede for Fiske-

fangsten (1899—1939), Indhandlingen paa de forskellige Handelssteder i Julianehaabs Kolonidistrikt 1919—20, 1929—30 og 1938—39. Produktionen af Kød- og Spækprodukter sættes i Relation til det samlede Kaloriebehov. 1901—02 kunde det teoretisk dække hele Kaloriebehovet, men i 1930'erne kun 20—30 %.

Ogsaa Klimasvingningerne belyses. Temperaturen i Luften og i Særdeleshed i Havet har været stigende i det 20. Aarhundrede, og i Forbindelse med den aftagende Mængde Storis kan det forklare de Forandringer, der er sket i Erhvervsbetingelserne: Sælfangsten har været aftagende, medens der har vist sig langt større Torskemængder ved Kysterne end tidligere.

Som Bilag findes et overskueligt Kort over det sydlige Grønland.

Alt i alt er det lykkedes de to Forfattere at belyse Kulturudviklingen i Julianehaab Kolonidistrikt paa en udmærket og lettilgængelig Maade, og det vilde i høj Grad være ønskeligt, om denne Serie i de kommende Aar kunde blive forøget med en Række statistiske Oversigter, der belyste andre grønlandske Distrikter end Julianehaab (og andre grønlandske Forhold end de, der er behandlet i Grønlands Statistik, Hefte 1). Navnlig har man i mange Aar savnet en statistisk Behandling af grønlandske Erhverv, saa den foreliggende Afhandling vil i alle grønlandsinteresserede Kredse blive modtaget med Interesse, netop fordi den bringer et Væld af nye Oplysninger om Sydgrønlands Erhvervsliv, og den vil blive hilst med Glæde som Vartegn om kommende Arbejder af lignende Art. I den Forstand er vi alle interesserede i, at Grønland bliver »lukket op«, og iøvrigt vil saadanne Arbejder i høj Grad styrke det Krav, som Danmark til sin Tid vil gøre gældende om at faa Grønland ubeskaaret tilbage.

Johannes Humlum.

Helge Andersen: Kul, Tørv og Brunkul. Udgivet af Institutet for Historie og Samfundsøkonomi. I Kommission hos Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag. København 1942. 25 × 17 cm, 140 Sider. Uindb. Kr. 3.00.

Det er snart en stor Serie af aktuelle Bøger, der er udsendt fra Institutet for Historie og Samfundsøkonomi, og man maa glæde sig over, at en Række betydningsfulde Emner, hvoraf der tidligere har været savnet en Fremstilling paa Dansk, efterhaanden er taget op til Behandling. Det er i Virkeligheden uforstaaeligt, at det danske Bogmarked ikke for mange Aar siden har kunnet aftage en Serie Afhandlinger med Emner som Brunkul, Kul, Kautsjuk, Olie o. s. v. To saa betydningsfulde og aktuelle Emner som Kautsjuk og Mineralolie foreligger den Dag i Dag ikke i monografisk Form behandlet paa Dansk.

Det er muligt, at Bøger om saadanne erhvervsmæssige Emner ikke kan sælges i tilstrækkeligt stort Oplag, hvis Fremstillingen ikke er meget populær. Men fra videnskabelig Side vil man i al Fald beklage, hvis det er det Forhold, der har bevirket, at »Kul, Tørv og Brunkul«, i Modsætning til flere af Forgængerne, er skrevet i udpræget Avisstil. Den er populær i mere end een Forstand.